

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/365/2021
Identifikačné číslo spisu:	8219201045
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8219201045.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Brňáka a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Ivana Rumanu, v spore žalobkyne Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému C. A. - T., bytom K. XXX, K., o zaplatenie 2 725,47 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Csp/26/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 08. septembra 2020 sp. zn. 12CoCsp/20/2020 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. decembra 2019 č. k. 1Csp/26/2019-123 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 2 725,47 eura s úrokom z omeškania 5% ročne od 08. augusta 2016 do zaplatenia na tom základe, že právna predchodkyňa žalobkyne VÚB, a. s. so žalovaným uzatvorila zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovanému poskytla celkovú sumu pôžičky vo výške 2 500 eur. V zmysle Zmluvy mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60. mesačných splátkach v sume 69,79 eura. Keďže žalovaný pôžičku riadne a včas nesplácal, spoločnosť VÚB, a. s. úver zosplatnila ku dňu 19. júla 2016. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30. decembra 2017, a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 19. augusta 2019 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobkyňu.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie považoval za nesporné, že právna predchodkyňa žalobkyne a žalovaný uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, s poukazom na účastníkov zmluvy, spôsobu uzavretia zmluvy a náležitosti zmluvy. Súd prvej inštancie mal za zrejmé, že podľa § 103 druhá veta zákona č. 40/1960 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) začína premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ už splatnosťou nezaplatenej splátky, a nie samotným vyhlásením

predčasnej splatnosti celého dlhu, resp. doručením výzvy žalovanému. Súd prvej inštancie mal za to, že premŕčacia doba začína plynúť už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený, ktorá v uvedenom prípade začala plynúť v mesiaci marec 2016. Trojročná premŕčacia doba tak podľa § 103 druhej vety OZ uplynula 20. marca 2019. Nakoľko bola žaloba podaná na súd prvej inštancie až 23. mája 2019, súd mal za to, že bola podaná po márnom uplynutí premŕčacej doby. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 8. septembra 2020 sp. zn. 12CoCsp/20/2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v konaní správne, správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

2.1. Vo vzťahu k odvolacej námietke uviedol, že v predmetnom spore neboli splnené podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre uznanie nároku v zmysle § 282 CSP. Podľa odvolacieho súdu z podania žalovaného zo dňa 18. júla 2019 nevyplýva, že dlh žalobkyne uznáva. Z podania žalovaného možno vyvodíť, že nárok žalobkyne procesne nerozporoval, avšak nevyplýva z neho, či si je žalovaný vedomý záväzku čo do základu, tak aj do jeho výšky. Uvedený výklad je podľa odôvodnenia odvolacieho súdu možné podporiť aj tým, že v podaní zo dňa 27. augusta 2019 žalovaný vzniesol námietku premŕčania. Rovnako mal odvolací súd za to, že v prípade spotrebiteľských sporov ani prípadné uznanie nároku žalovaným nie je automatickou podmienkou pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku, teda uvedený procesný úkon žalovaného v spotrebiteľských sporoch nemôže zbaviť súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, a to najmä z pohľadu, či táto neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, prípadne sa nezaoberať námietkou premŕčania vznesenou žalovaným. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 420 písm. f/ CSP. V podanom dovolaní žalobkyňa zopakovala argumentáciu podanú pred nižšími súdmi, a spochybňovala procesný postup ako súdu prvej inštancie tak odvolacieho súdu. Svoje dovolanie v podstatnom odôvodnila tým, že žalovaný pred súdom prvej inštancie svoj nárok uznal podaním zo dňa 18. júla 2019, v ktorom uviedol, že so žalobou súhlasí a zároveň požiadal, aby mohol predmetnú istinu splatiť v 24 splátkach. Podľa dovolateľky CSP nezakladá nijaké osobitné podmienky pre procesné uznanie nároku, jedinou podmienkou je určitosť uznávacieho prejavu, pričom táto je podľa dovolateľky splnená aj bez výslovného použitia výrazu „uznanie nároku“, ak je z okolností prípadu nepochybné, že išlo o uznávací prejav, čo je podľa názoru dovolateľky z písomného podania žalovaného nepochybné. Neobstoí podľa nej ani argument odvolacieho súdu, že žalovaný písomným podaním zo dňa 27. augusta 2019 vzniesol námietku premŕčania, nakoľko procesné uznanie nároku nemôže žalovaný neskôr odvolať.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť resp. zamietnuť, a to pre jeho neprípustnosť resp. nedôvodnosť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné, nie však dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolateľka sice formálne vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, avšak za pomoci ustanovenia § 124 ods. 1 CSP najvyšší súd ustálil, že jadrom dovolacej argumentácie v skutočnosti bolo nesprávne právne posúdenie veci nižšími súdmi, keď tieto mali žalobe vyhovieť rozsudkom pre uznanie nároku (§ 282 CSP) z dôvodu, že žalovaný uznal nárok uplatnený žalobcom podaním zo dňa 18. júla 2019 (pozri bod 3).

8. So zreteľom na nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 v spojení s § 432 CSP dospel potom dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je v danom prípade procesne prípustné. Následne preto skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu skutočne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci vyššie uvedených právnych otázok).

9. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

10. Podľa ustanovenia § 282 CSP, ak žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

11. Odvolací súd vo vzťahu k žalobkyňou nastolenej dovolacej otázke (bod 7) v podstatnom uviedol, že v predmetnom prípade neboli splnené podmienky na to, aby súdy rozhodli rozsudkom pre uznanie v zmysle § 282 CSP. „Žalovaný svojím písomným podaním zo dňa 18. júla 2019 adresovaným súdu sice uviedol, že s podaným návrhom žalobcu súhlasí a zároveň žiada, aby mohol predmetnú istinu splatiť v 24 splátkach z ním uvedených dôvodov, avšak z tohto súhlasného vyjadrenia žalovaného nevyplýva, že dlh žalobcu aj uznáva. Z takto formulovaného vyjadrenia žalovaného možno vyvodiť, že nárok žalobcu sice procesne nerozporoval, avšak nevyplýva z neho, či si je vedomý svojho záväzku čo do základu, tak aj do výšky. V tomto smere tak možno konštatovať, že žalovaným nebol uznaný nárok žalobcu ani do jeho základu a ani do jeho výšky ... Uvedený výklad je možné podporiť jednak aj tým, že v podaní zo dňa 27. augusta 2019 vznikol žalovaný námietku premĺčania žalobcovho nároku" (bod 20 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

12. Vyslovený právny názor odvolacieho súdu považuje dovolací súd za správny a zodpovedá aj ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Najvyšší súd v rozsudku z 30. novembra 2021 sp. zn. 7Cdo/179/2020 (toto rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ako R 25/2022, pozn.) už judikoval, že „[v] spotrebiteľskom spore možno za relevantný prejav spotrebiteľa, že uznáva nárok dodávateľa (§ 282 Civilného sporového poriadku) považovať iba jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav spotrebiteľa, ku ktorému pristúpil až po osobitnom poučení súdom v zmysle § 292 písm. b) Civilného sporového poriadku. Bez takéhoto poučenia súdom samo vyjadrenie spotrebiteľa, že „si je vedomý dlhu" a „chce dlžnú sumu zaplatiť" nemožno považovať za uznanie nároku".

12.1. Aj v okolnostiach danej veci, ak obsah podania žalovaného z 18. júla 2019 nebol dostatočne určitý a umožňoval rozdielnu interpretáciu, neboli potom splnené podmienky na to, aby nižšie súdy rozhodli spôsobom upraveným v ustanovení § 282 CSP. V krajnom prípade bolo možné takýto prejav žalovaného považovať v spojení s obsahom žaloby za zhodné tvrdenie sporových strán o určitej skutočnosti, v dôsledku ktorého mohol súd pri zisťovaní skutkového stavu vychádzať z tohto zhodného tvrdenia.

12.2. Napokon dovolací súd poukazuje na svoje rozhodnutie z 1. novembra 1996, publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 69/1996, v zmysle ktorého rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku môže súd rozhodnúť len vtedy, ak je prejav účastníka natoľko určitý, že z neho možno urobiť nepochybný záver, že úkon smeruje k uznaniu nároku alebo vzdaniu sa nároku. Podľa R 13/1988 uznanie nároku účastníkom v priebehu občianskeho súdneho konania musí súd zhodnotiť v zmysle ustanovenia § 132 OSP (teraz § 191 CSP, pozn.), teda v súvislosti s výsledkami vykonaného

dokazovania, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

13. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd preto jej nedôvodné dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

14. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v dovolacom konaní plný úspech, preto mu proti neúspešnej žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.